

online
inspiratiesessie

WOENSDAG 29 JANUARI 2025 17U

SENSOMOTORISCHE VAARDIGHEDEN TIJDENS LEREN EN SPELLEN

LUCIE VAN MIERLO

Schrijf je nu in!

Sensomotorische vaardigheden tijdens leren & spellen

Woensdag 29 januari 2025

Lucie Van Mierlo

Wie ben ik?

Planning

- Het menselijk brein
- Leren & taal
- KLAASJE

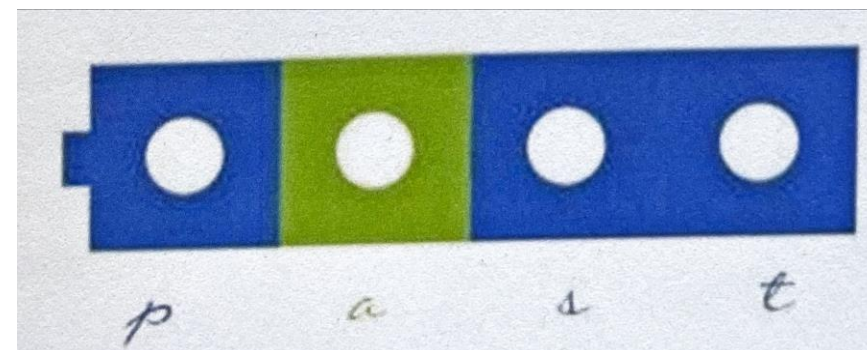
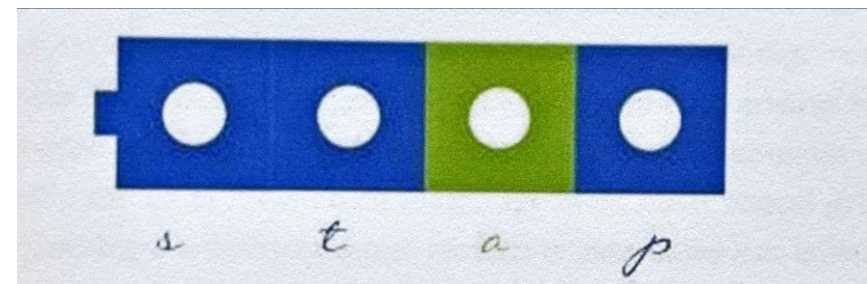
Hoofdstuk 1

Het menselijk brein

Spatiale relaties – frontale kwab

- Coördinerende rol
- Complex geheel vs. 19de eeuw
- Samenhang (Purpura & Reid, 2016)

Aandacht

- Shifting
- Inhibitie
- Updating

(Miyaki et al., 2000)

- Werkgeheugen = beperkt
- eenvoudige figuren, eenvoudige tactiele elementen = beperk veelheid

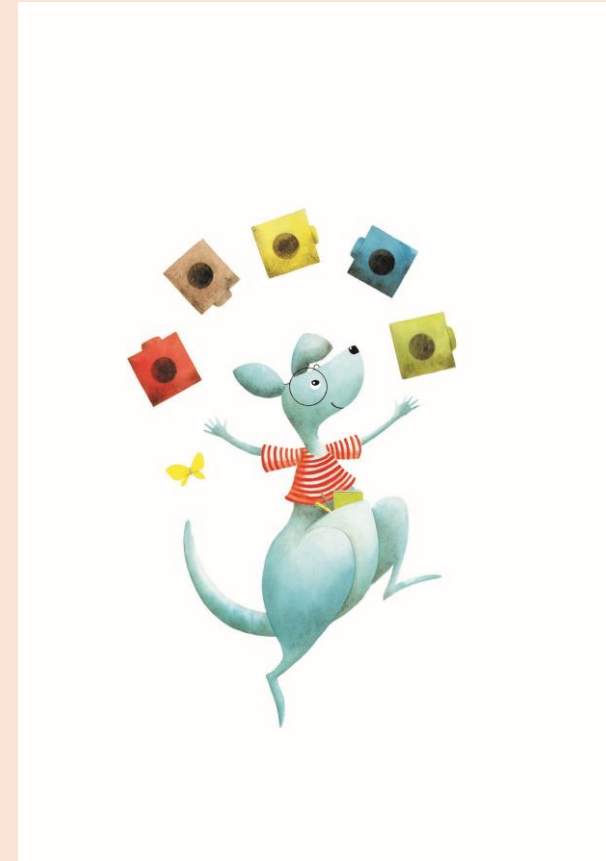
Aandacht versus leeftijd

- 2 – 4 jaar: beperkte shifting en inhibitie (dagplanning met concreet materiaal)
- 6 – 8 jaar: Inhibitie (plannen en organiseren)
- 10 – 11 jaar: volwassenniveau van stimuli – onderdrukking
- 12 jaar: volwassenniveau van shifting
- Puberteit?
- Volwassenen?

Hoofdstuk 2

Leren & taal

Sneeuwbaaleffect

- Spelen en leren combineren met aandacht voor gestructureerde benadering.

(Tunmer, Chapman, Greaney & Prochnow, 2002)

- Vroegdetectie
- 676 woorden versus 28

Maatschappelijk debat

- Verschillende taalvormen = oefentijd!
- Directe en expliciete instructie

Waarom vakoverschrijdend ondersteunen?

- Rapid Naming (RAN) – Benoemsnelheid.
(Verhagen, 2009)
- Randvoorwaarden stimuleren (coördinatie, visualisatie, geheugen, oppervlakkige tast, het gehoor, motorische vaardigheden van het oog,.....).
- Inoefenen van *gestures*.

Zijn er kwaliteitseisen?

- Structuur
- Niet afwachten voor leermoment

(Pan et al., 2021)

- Testing
- Afstemming op lichamelijke verhoudingen van het kind

(Turlings, Kuster & Meester, 2020)

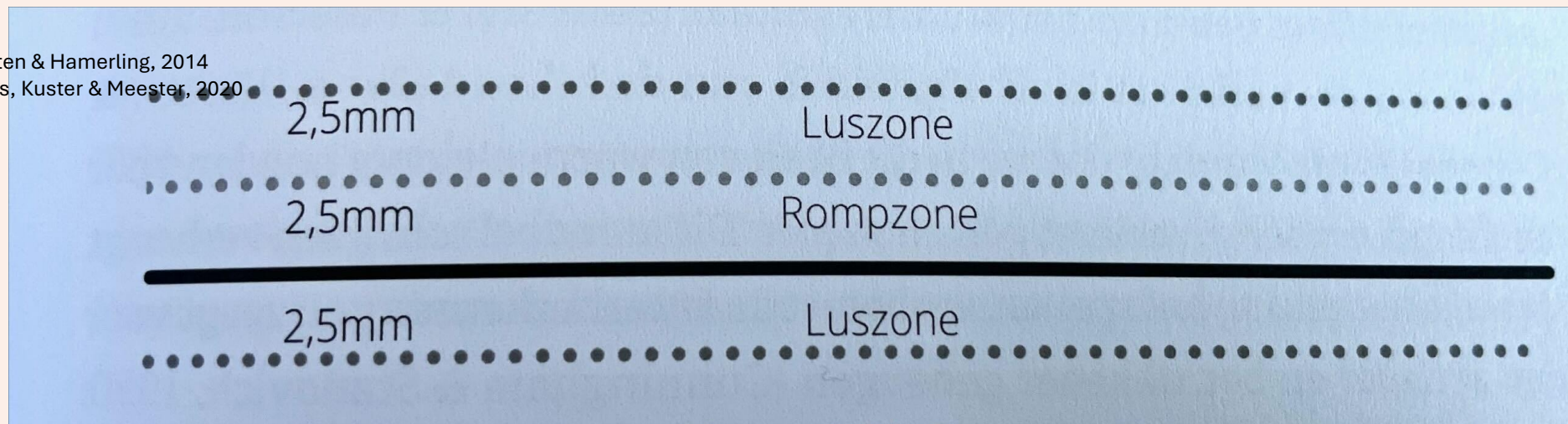
Voorbeeld liniatuur & pen

Voor de allerkleinste:

Maak gebruik van dunne, zeskantige of ronde potloden.

Kleurprenten niet groter dan 7 cm x 7 cm.

(Scholten & Hamerling, 2014
Turlings, Kuster & Meester, 2020)

Mentale steigers

- **Gestures** (Namy, Acredolo & Goodwyn, 2020) = rijmpje, symbolen, een beweging.

! Let op, gebruikte gestures moeten blijvend en constant zijn + maak ouders mede-aansprakelijk (Mitchell, 2015).

Voorwaarden

- Psychologische voorwaarden (gedrag, schoolprestaties, prikkelverwerking)
- Biologische voorwaarden (lichamelijke activiteit, slaapkwaliteit)
- Uitgebalanceerde basis

Voorbeeld jonge kinderen

‘Klaasje springt morgenochtend heel snel van school naar de speeltuin.’

Zinsdelen

- Wat doet ze? = springt (persoonsvorm)
- Wie springt? = Klaasje (onderwerp)
- Wanneer = morgenochtend (bijwoordelijke bepaling van tijd)
- Vanwaar? = van school (bijwoordelijke bepaling van plaats)
- Waarheen? = naar de speeltuin (bijwoordelijke bepaling van richting)
- Hoe? = heel snel (bijwoordelijke bepaling van wijze)

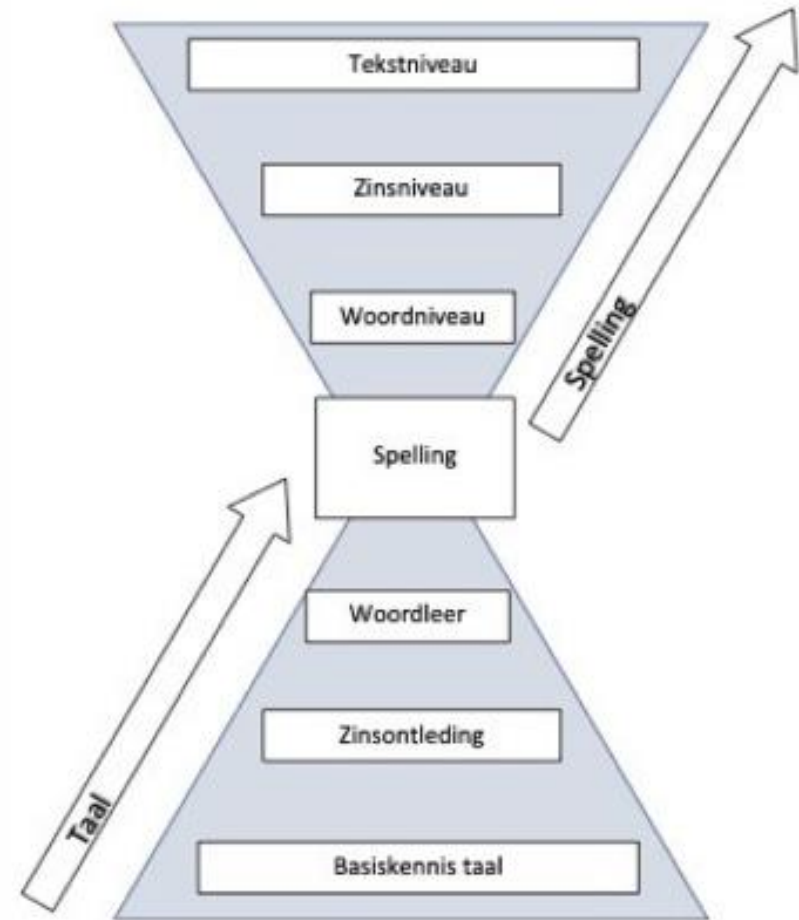
Hoofdstuk 3

KLAASJE

Bewuste analyse & retentietraining

- Taalbad op jonge leeftijd
bijvoorbeeld: topische vragen
- KLAASJE = spelling op woordniveau

de medewerker

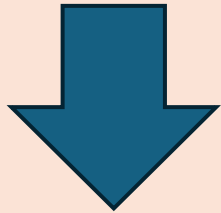

Woordniveau

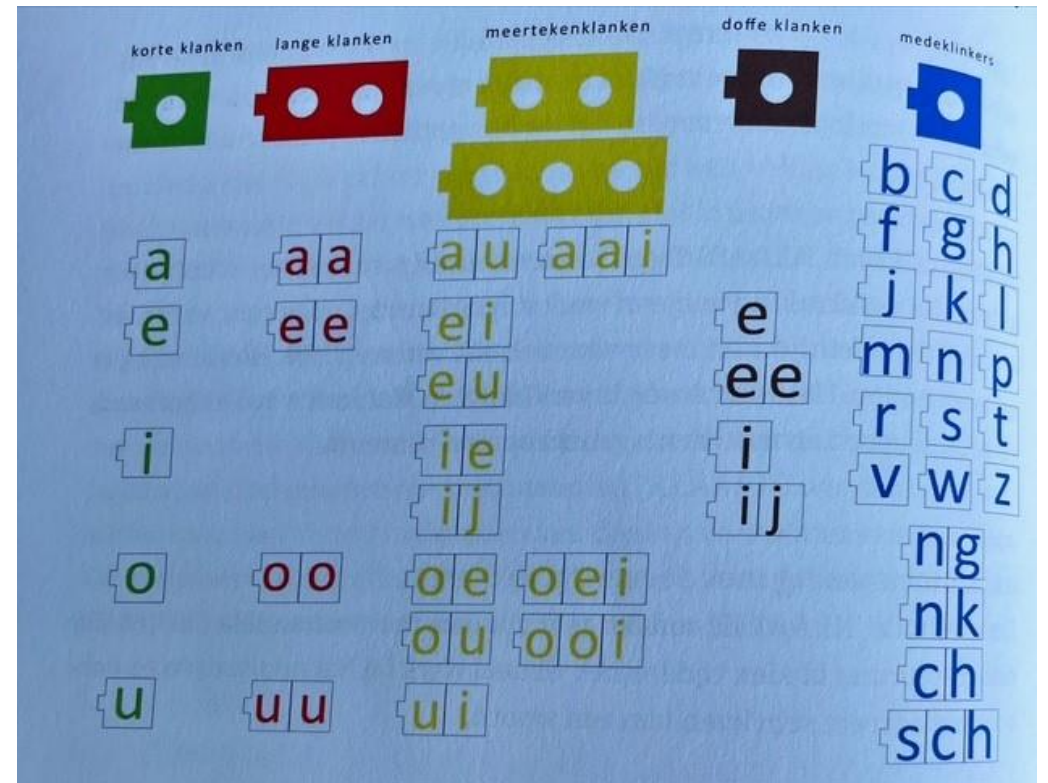
- Kijken
- Lezen - gehoor
- Analyseren – tast + motoriek
- Afdekken
- Schrijven - motoriek
- Juist?
- Eventueel opnieuw

Klankschema KLAASJE

- Multisensoriële blokjes

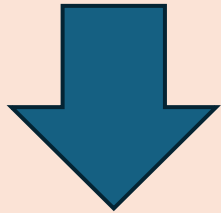

- Visueel werk tijdens analyseren
- Kleurencode aan de hand van vastgelegde kleuren en grafeem – foneemkoppeling.
- Aantal blokjes = aantal grafemen

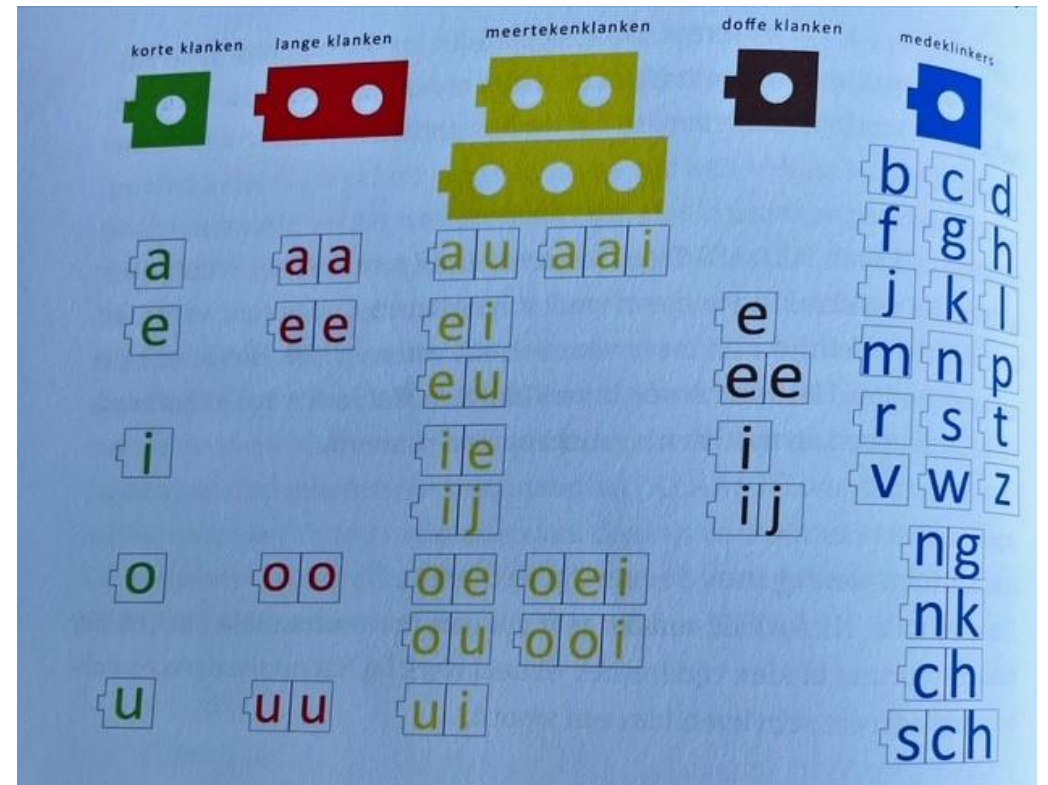

Klankschema KLAASJE

- 5 kleuren

- Tijdelijk uitsluiten van leenklanken (eau, y,...) en woordtekens (accenten, hoofdletters, weglatingstekens,...)
- Springblokken = tijdelijk

Rijmen & gestures

Rood of groen?
Dan moet je iets doen...

Rood?

Een lange klank,
dat is straf,
hak er eentje af!

aa ee oo uu

Slot

‘Als je niet weet waar je naartoe gaat,
kom je waarschijnlijk ergens anders terecht.’

Yogi Berra

Contact

info@lucievanmierlo.be

Of

LinkedIn, Twitter, ...

